

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

„DOMČEK“

“

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Názov školy	Materská škola Sládkovičova 3
Druh školy	Materská škola
Vyučovací jazyk	Ukrajinský, slovenský
Stupeň vzdelania	Predprimárne vzdelanie
Forma výchovy a vzdelávania	Celodenná, v prípade záujmu rodičov poldenná
Dĺžka štúdia	Spravidla 1 - 3 ročná (podľa toho od kedy bolo dieťa zapísané do MŠ); v prípade odloženej povinnej školskej dochádzky sa navyšuje o 1 rok.
Spôsob a podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania	<p>Predprimárne vzdelávanie ukončuje dieťa spravidla v školskom roku, v ktorom do 31. augusta dosiahne šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť.</p> <p>Predprimárne vzdelávanie môže dieťa ukončiť aj vtedy, ak nedovršilo šiesty rok veku, ale podľa vyjadrenia príslušného školského zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a všeobecného lekára pre deti a dorast môže plniť povinnú školskú dochádzku (predčasné zaškolenie dieťaťa na žiadosť rodičov).</p> <p>Pre deti sa rodičov sa usporadúva rozlúčková slávnosť.</p>
Doklad o získanom vzdelaní	Osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania sa vydáva len na základe žiadosti zákonného zástupcu.
Názov školského vzdelávacieho programu	Domček
Prerokovaný v pedagogickej rade školy	30.08.2016
Prerokovaný v Rade školy	10.10.2016
Vydaný dňa	02.09.2016
Zodpovedný	Ľubomíra Gregová- riaditeľka

2. VYMEDZENIE VLASTNÝCH CIEĽOV A POSLANIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

HLAVNÝ CIEĽ:

Dosiahnutie optimálnej kognitívnej, senzomotorickej a sociálno-citovej úrovne ako základu na školské vzdelávanie v základnej škole a na život v spoločnosti.

VLASTNÉ CIELE:

Materská škola sa pri vytýčení vlastných cieľov zamerala na 4 kľúčové oblasti výchovy a vzdelávania: kvalitu výchovno-vzdelávacieho procesu, vytváranie podmienok pre zdravý fyzický a psychický vývin detí, rozmanitosť národnej i národnostnej kultúry, individuálny prístup a práca so špecifickými skupinami detí.

1. Uplatňovať humanistickú výchovu a vzdelávanie, s právom na výchovu a vzdelávanie v súlade s Dohovorom o právach dieťaťa, právo na vlastnú individualitu a právo na celostný rozvoj osobnosti, v spolupráci s rodinou, zriaďovateľom a ďalšími partnermi.
2. Budovať vzťah dieťa – učiteľ – rodič ako rešpektujúce partnerstvo.
3. Zabezpečovať systematickú prípravu absolventov predprimárneho vzdelávania pre vstup do základnej školy.
4. Uľahčiť dieťaťu plynulú adaptáciu na zmenené školské prostredie.
5. Podporovanie vzťahu dieťaťa k poznávaniu a učeniu hrou, priamou skúsenosťou a aktívnym bádáním.
6. Zlepšovať sociálnu aktivitu dieťaťa a naplňovať potrebu sociálneho kontaktu s rovesníkmi i s dospelými.
7. Rozvíjať u detí emocionálnu inteligenciu, schopnosť prijímať a niesť osobnú zodpovednosť pri plnení úloh, vážiť si, rešpektovať a tolerovať odlišnosť iných ľudí, správať sa mravne a udržiavať harmonické medziľudské vzťahy.
8. Rozvíjať u detí povedomie a úctu k ukrajinskej a rusínskej tradícii.
9. Vytvoriť podmienky pre individuálny rozvoj špecifických skupín detí (deti s oneskoreným vývinom reči, deti s odloženou školskou dochádzkou, deti s poruchami učenia, nadané deti).

3. VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY

Materská škola Sládkovičova 3 v Prešove je štátnou školou s vyučovacím jazykom ukrajinským. Je jedinou národnostnou materskou školou v Prešove. Zabezpečuje celodennú i poldennú starostlivosť pre deti vo veku 3 – 6 rokov.

Jej zriaďovateľom je Mesto Prešov. Materská škola je bez právnej subjektivity.

Materská škola sa v súlade so svojím štatútom, školským vzdelávacím programom materskej školy „Domček“ a Konceptiou rozvoja školy na roky 2014-2019 profiluje ako škola zameraná na:

- udržiavanie a rozvíjanie ukrajinskej a rusínskej tradície,
- uplatňovanie rešpektujúceho prístupu vo vzťahu k dieťaťu,
- modernizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu, vrátane využívania IKT v edukačnom procese,
- spoluprácu s rodinou.

Poslanie školy znie:

„Materská škola rodinného typu pre deti s ukrajinskými a rusínskymi koreňmi vytvára bezpečné, usporiadané a podnetné prostredie, uspokojujúce detské potreby na všetkých ich úrovniach. Pomáha deťom rozvinúť ich jedinečný intelektuálny i osobnostný potenciál a umožňuje im s hrdosťou spoznávať vlastné ukrajinské a rusínske dedičstvo.

Starostlivý personál uplatňuje vo vzťahu k deťom rešpektujúci prístup, profiluje ich životné hodnoty v úzkej spolupráci s rodinou. Výsledkom pobytu detí v škole je všestranne rozvinutá detská osobnosť, bezproblémový vstup detí na základnú školu, spokojné a šťastné deti, zamestnanci školy i rodičia“.

4. UČEBNÉ OSNOVY

Učebnými osnovami školského vzdelávacieho programu sú vzdelávacie štandardy vzdelávacích oblastí Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách.

5. VÝCHODISKÁ PLÁNOVANIA VÝCHOVNO-VZDELÁVACEJ ČINNOSTI

LEGISLATÍVNE VÝCHODISKÁ

Pri plánovaní výchovno-vzdelávacej činnosti sa s určitou adaptáciou na výchovno-vzdelávaciu činnosť materskej školy zohľadňujú predovšetkým:

- Dohovor o právach dieťaťa,
- Deklarácia práv dieťa,
- Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Vyhláška č.308/2009 Z. z., ktorou sa mení vyhláška MŠ SR č. 306/2008 Z. z. o materskej škole,
- Národný program výchovy a vzdelávania v SR (MILÉNIUM),
- Interné normy materskej školy, najmä Koncepčný zámer rozvoja materskej školy 2014-2019,
- Zákon č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č.596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení niektorých predpisov.

ŠPECIFIKÁ PROSTREDIA, Z KTORÉHO POCHÁDZAJÚ DETI NAVŠTEVUJÚCE MŠ

Z detí navštevujúcich materskú školu sa všetky hlásia k ukrajinskej, či rusínskej národnosti, alebo majú priamy vzťah k ukrajinskej/rusínskej národnostnej menšine.

PLÁNOVANIE VÝCHOVNO-VZDELÁVACEJ ČINNOSTI

Výchovno – vzdelávaciu činnosť plánuje spoločne kolektív pedagogických pracovníkov materskej školy, je súčasťou prípravy na výchovno – vzdelávaciu činnosť. Jej formu a náležitosti určuje pedagogická rada.

Pri plánovaní výchovno – vzdelávacej činnosti sa ďalej zohľadňuje:

- možnosť voľby vzájomne kombinovať a prelínať príslušné vzdelávacie oblasti v rámci jednej vzdelávacej aktivity.
- vek detí, vývinové súvislosti, prirodzená variabilita detí,
- sociokultúrne prostredie, z ktorého deti pochádzajú,
- tradíciu a podmienky materskej školy,
- uplatňovanie princípov inkluzívneho vzdelávania.

Vymedzenie tém a prípadne i podtém pre ľubovoľne voliteľný časový úsek je súčasťou plánovania, ktoré v praxi učiteľky využívajú.

Plánuje sa systematickým spôsobom od menej náročných požiadaviek na dieťa k náročnejším, pričom v procese plánovania je možné využiť adaptácie výkonových štandardov vytvorené pre všetky vzdelávacie oblasti.

Obidve učiteľky pracujúce spoločne v jednej triede plánujú výchovno – vzdelávaciu činnosť spoločne v súlade s jasne špecifikovanými zámermi, ktoré vymedzuje Štátny vzdelávací program prostredníctvom štandardov jednotlivých vzdelávacích oblastí.

VYUŽITIE EVALUÁCIE PRI PLÁNOVANÍ A REALIZÁCII VÝCHOVNO-VZDELÁVACEJ ČINNOSTI

Okrem využívania evaluácie pomocou normatívnych nástrojov vo vzťahu k daným vývinovým, či vzdelávacím/výkonovým normám, učiteľky pri evaluácii sústredia pozornosť aj na hlboké vnútorné poznanie dieťaťa, jeho individuálnych špecifik, emócií, túžob, želaní, sociálnych vzťahov a pod. Používanie evaluačných otázok napomáha poznaniu oblasti rozvoja sociálnych vzťahov, postojov, hodnôt, emocionálneho prežívania a ďalších pre rané detstvo významných oblastí. Učiteľky môžu používať evaluačné otázky navrhnuté v Štátnom vzdelávacom programe, môže si vytvárať ďalšie vlastné otázky, resp. upravovať ich podľa potreby a podmienok materskej školy.

Na základe vyhodnotenia detského učenia a pokroku môže učiteľka zväžiť v rámci plánovania a následnej realizácie výchovno-vzdelávacej činnosti prípadné znásobenie času venovaného príslušnej vzdelávacej oblasti.

Na hodnotenie prebiehajúcich aktivít školského vzdelávacieho programu „Domček“ sa využije tzv. formatívna evaluácia. Táto začína periodicky so začiatkom nového školského roka – tj. so začiatkom realizácie programu a bude pokračovať priebežne po celý čas jeho realizácie.

Zámerom je získať informácie, ktoré poslúžia na zvýšenie kvality školského vzdelávacieho programu. Zozbierané informácie poslúžia ako východisko prispôsobovania metodiky a vzdelávacích prístupov zodpovedajúcim konkrétnym potrebám detí v triedach.

FORMATÍVNA EVALUÁCIA	
IMPLEMENTAČNÁ EVALUÁCIA	EVALUÁCIA POSUNU
<ul style="list-style-type: none"> • Boli naplánované aktivity vhodné pre konkrétnu skupinu (triedu) detí? • Sú realizované aktivity rovnaké ako v pláne? Ak nie, sú zmeny opodstatnené a popísané? • Boli pedagógovia vyškolení na tieto aktivity – zvládli ich? • Bolo zaobstarané vhodné zariadenie a materiálne vybavenie? • Boli aktivity zrealizované podľa naplánovaného harmonogramu? • Ak sme na niektorú otázku odpovedali „nie“, čo konkrétne sa od plánu odlišovalo a prečo? Mohlo by to ovplyvniť jeho úspešnú realizáciu? 	<ul style="list-style-type: none"> • Posúvajú sa konkrétne skupiny (triedy) detí smerom k plánovaným cieľom pre jednotlivé vzdelávacie oblasti? • Nakoľko si osvojili príslušné výkonové štandardy? • Ktoré aktivity im najviac pomohli posunúť sa smerom k vytýčeným cieľom (tj. čo fungovalo)?

V sumatívnej evaluácii sa na konci školského roka periodicky zhodnotí úspech programu.

SUMATÍVNA EVALUÁCIA
<ul style="list-style-type: none"> • Bol školský vzdelávací program úspešný? Čo boli jeho silné a slabé stránky? • Naplnili deti i pedagogický personál stanovené ciele? Do akej miery? • Mali účastníci (deti + pedagógovia) z programu prospech? Aký? • Ktoré časti boli účinné? • Boli výsledky hodné vynaložených nákladov? • Odhalil program nejaké nepredpokladané skutočnosti? Aké? • Vyžiadal si program počas svojej realizácie nejaké zmeny? Aké a prečo? Na základe čoho sme rozhodli o potrebnosti zmeny? • Ako sa do programu zapojili ďalší aktéri (partneri, rodičia, odborníci)? • Ako hodnotia program partneri / rodičia / odborníci?

6. MATERIÁLNO-TECHNICKÉ A PRIESTOROVÉ PODMIENKY

Materská škola Sládkovičova 3 v Prešove je prevádzkovaná v účelovej budove v širšom historickom centre mesta, v adaptovanom rodinnom dome.

Pre pobyt detí v materskej škole sú k dispozícii nasledovné priestory:

- herňa I. triedy, ktorá slúži zároveň ako spálňa I. triedy,
- herňa II. triedy,
- spálňa II. triedy,
- zariadenie na osobnú hygienu detí.

V suteréne objektu sa nachádza kuchyňa, ktorá slúži ako výtlačňa stravy s príslušnými priestormi a jedáleň. Skladovacie priestory sa nachádzajú v suteréne a na pôjde.

Prostredie materskej školy je funkčné, účelné, spĺňa estetické a emocionálne kvality, je útulné, príjemné a harmonické.

Učitelia materskej školy neustále navodzujú priaznivú sociálno-emocionálnu atmosféru v triede, cieľavedome vytvárajú podnetné prostredie pre spontánne i zámerné učenie a súčasne inšpirujú deti k aktívnej pomoci pri tvorbe takéhoto prostredia.

VYBAVENIE	ZÁSADY
Nábytok, úžitkové textílie (koberec, záclony)	<ul style="list-style-type: none"> • Spĺňajú bezpečnostné a hygienické normy. • Rozmiestnenie nábytku poskytuje dostatok priestoru na hry, ranné cvičenie a odpočinok. • Na stoly musí dopadať dostatok prirodzeného denného svetla. • Nábytok triedy rešpektuje antropometrické požiadavky. • Zodpovedá počtu detí. • Vyhotovené z prírodných materiálov, drevený nábytok je voskovaný alebo morený ekologickými prípravkami. • Rozvíjajú estetické cítenie detí. • Ležadlá musia byť pružné, dostatočne pevné a stabilné, dobre tepelne izolované, ľahko prenosné a skladateľné.

Hračky	<ul style="list-style-type: none"> • Spĺňajú bezpečnostné a hygienické normy • Iba kvalitné a vekovo primerané • Sú voľne dostupné • Deti učiteľka vedie odkladaniu hračiek na dostupné vyhradené miesto
Pomôcky na vzdelávacie aktivity	<ul style="list-style-type: none"> • Spĺňajú bezpečnostné a hygienické normy • Pomôcky, ktoré deti vzhľadom na svoj vek a schopnosti dokážu samostatne a bezpečne používať, sú im voľne dostupné • Obmieňajú sa podľa aktuálnej príležitosti a tematického celku školského vzdelávacieho programu
Výzdoba	<ul style="list-style-type: none"> • Každá trieda je osobito vyzdobená • Obmieňa sa podľa aktuálnej príležitosti a tematického celku školského vzdelávacieho programu • Aktuálne dvojrozmerné výtvarné diela detí sa prezentujú na veľkej nástenke vo vstupnej chodbe, ostatné diela sú vystavené vo vstupnej verande. • Učiteľka písomne označuje dôležité sekcie v triede (knižnica, polička na odkladanie prác detí, ...), na nástenku a informačné plochy v triede umiestňuje krátke oznamy alebo inštrukcie napísané veľkými tlačenými písmenami, piktogramami.
Detská literatúra	<ul style="list-style-type: none"> • Knihy sú umiestnené v detskej knižnici • Do knižnice majú deti samostatný prístup • Zastúpené tituly v slovenskom i ukrajinskom jazyku. • Knihy sú usporiadané systematicky podľa žánru (napr. rozprávkové knihy, knihy s príbehmi pre deti, knihy detskej poézie, detské encyklopédie).
Telovýchovné náradie a náčinie	<ul style="list-style-type: none"> • Spĺňajú bezpečnostné a hygienické normy, personál pravidelne kontroluje stav náradia a náčinia, vyradzuje nefunkčné kusy. • Náčinie a náradie určené na použitie v interiéri sa odkladá v suteréne. • Náradie a náčinie určené na použitie v exteriéri sa odkladá v garáži.
Hudobné nástroje	<ul style="list-style-type: none"> • Spĺňajú bezpečnostné a hygienické normy. • Základom sú nástroje Orffovho inštrumentária. • Vlastnoručne vyrobené rytmické nástroje.

	<ul style="list-style-type: none"> • Klavír deti môžu používať iba pod dohľadom učiteľky, inak je zabezpečený.
Didaktická a audiovizuálna technika, digitálne technológie	<p>K dispozícii sú:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ interaktívna tabuľa, ○ počítačové zostavy, ○ počítačový kútik prístupný deťom, ○ robotická programovateľná hračka – včielka Bee Bot.
Spotrebný materiál	<ul style="list-style-type: none"> • Určený na výtvarné, grafomotorické a pracovné činnosti. • Pravidelné dopĺňanie stavu zásob.
Odborná knižnica pre učiteľov a rodičov (fyzická a elektronická)	<ul style="list-style-type: none"> • Tituly sú dostupné na zapožičanie – vyhotovuje sa písomný záznam. • Najmä tituly z oblasti pedagogiky, starostlivosti o dieťa. • Pravidelne dopĺňaná. • Okrem fyzickej podoby je dostupná i doplnková tzv. elektronická knižnica, ktorá obsahuje niektoré významné tituly v elektronickej podobe a databázu námetov na vzdelávacie aktivity.

Vnútorne prostredie triedy sa člení na voľný priestor pre spoločné pohybové aktivity a pohybové hry a na hrové a pracovné kútiky (centrá). Hrové a pracovné kútiky vymedzujú priestor pre hry a pracovné aktivity. Sú vybavené účelovo, slúžia na spontánne hry detí a učiteľkou plánovaných a riadených výchovno-vzdelávaciu činnosť. O tematickom zameraní hrových kútikov a ich obmieňaní rozhoduje učiteľka spolu s deťmi podľa plánovaných činností, zámerov a podľa záujmu detí o hrové prostredie.

Súčasťou materskej školy je aj **školská záhrada a dvor**, na ktorom je zriadené dopravné ihrisko. Dvor aj záhrada sú ohraničené kovovým oplotením. Vstup do areálu materskej školy je zabezpečený hlavnou bránou, ktorá sa po ukončení prevádzky zamyká.

Na pozemku sa ďalej nachádza nefunkčná studňa a malá hospodárska budova, ktorá siaha až dopredu ku garáži. Táto budova sa zatiaľ využíva ako sklad vyradeného majetku. Garáž sa používa na uskladnenie bicyklov, kolobežiek, karimatiek, hračiek a náradia do záhrady.

Všetko zariadenie i samotný areál materskej školy zodpovedá *vyhláske MZ SR č.527/2007 o podrobnostiach a požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež, ako aj zákon 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov*. Podlieha pravidelnej kontrole.

EXTERIÉR	
ÚČEL	ZARIADENIE
pohybové činnosti (voľné a na náradí)	<ul style="list-style-type: none"> • trávnatá plocha s rozlohou 1115 m² • preliezková zostava • balančný chodník z pníkov • hojdačka visiaca a 4 hojdačky (koníky) • malý sánkarsky svah
komunikačné činnosti (nadväzovanie kontaktov)	<ul style="list-style-type: none"> • pieskovisko • herná zostava „vláčik“ a „domček“
špeciálne činnosti (navodzované alebo vedené učiteľkou)	<ul style="list-style-type: none"> • školská bylinková a zeleninová záhradka • pódium • dopravné ihrisko s rozlohou 163 m², vybavené elektronickými semaformi
tvorivé, konštrukčné a umelecké činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • plochy na maľovanie • priestor na vystavovanie veľkých zhotovených výtvarných diel • pódium • betónové plochy

7. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA DETÍ

Hodnotenie a kontrola detí sa uskutočňuje pomocou pedagogického diagnostikovania v kompetencii pedagógov a riaditeľky materskej školy. Záznamové hárky si vypracováva pedagóg sám podľa zamerania diagnostikovania. Práce detí (detské kresby, pracovné listy) sú ukladané v portfóliách. Na diagnostikovanie detí v našich podmienkach využívame hlavne metódy pozorovania dieťaťa a analýzu výsledkov jeho činností.

Testy školskej zrelosti vykonáva dieťa v poslednom roku dochádzky do materskej školy podľa presných pravidiel a pokynov detského psychológa z Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, ktorý ich aj vyhodnocuje. Sú ukazovateľom pre zistenie úrovne školskej zrelosti. V materskej škole používame pre túto potrebu Kernov test školskej zrelosti.

Vyhodnocovanie úrovne detí sa uskutočňuje na pravidelných pedagogických poradách.

Konkrétne zameranie a formy hodnotenia detí sú vypracované v ročnom pláne vnútornej kontroly školy vypracovanom v súlade s § 9 ods. 4 písm. c) vyhlášky MŠ SR č. 306/2008 Z. z. v znení vyhlášky MŠ SR č. 308/2009 Z. z.

8. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ZAMESTNANCOV ŠKOLY

Konkrétne zameranie kontrolnej činnosti zamestnancov, jeho presný obsah, harmonogram, formu a rozdelenie úloh určuje Plán vnútornej kontroly školy na príslušný školský rok vypracovaný v súlade s § 9 ods. 4 písm. c) vyhlášky MŠ SR č. 306/2008 Z. z. v znení vyhlášky MŠ SR č. 308/2009 Z. z.

